

פלאי התורה

♦ הפלאות המדהימות ביותר מכל פלאי תכל ♦

בס"ד | גליון מ"ג | פרשת כי-תבא תשפ"א

♦ הקשר לפרשה ♦

הקשר לפרשה - החידות בהלכות ראש השנה היות ואנו מתקרבים לימי ר"ה הבעל"ט, וכידוע עיקר ההכנה לכל יום טוב ושבת ובכל מצוה, לעסוק בהלכותיה, ואמרו צדיקים - שזה נרמז במאמר חז"ל "אין המצוה נקראת אלא על שם גומרה", דעיקר המצוה נקרא על שם האדם שעוסק בהלכות המצוה, וגומרה - הוא מלשון לימוד כמו שאומרים בהושענות בסוכות - הושענא גומרת הלכות שבת.

♦ נושא השבוע ♦

חידות נפלאות
בהלכות "ראש השנה"
[חלק א']

פלאי הפרשה והמועדים

פלאי פלאים של חידות נדירות בעניני פרה"ש והמועדים

יתקע בעצמו לא יצא ידי חובתו, ואילו לאחר זמן ישתנה הדין באותו אדם, דמצוה בו יותר מבשלוחו?

ס' סעיף כ"ז. שו"ע יו"ד סימן שמ"א סעיף א'.

חידוד ג'

איזה דבר מותר לעשות בשופר בר"ה, רק כשראש השנה חל "בשבת", ואילו בראש השנה שחל "בחול" זה אסור?

מקורות לתשובה - רמ"א או"ח סימן תקפ"ח סעיף ה' ובמשנ"ב שם ס"ק ט"ו בשם המגן אברהם ושאר אחרונים.

חידוד ב'

ידוע הדין דאין 'נפילת אפים' בערב ראש השנה כמו בכל ערב יום טוב, איך יתכן, שיש 'נפילת אפים' בערב ראש השנה גם לאחר שהאיר היום?

מקורות לתשובה - מגן אברהם או"ח סימן תקפ"א ס"ק י"ג, וכתב שכן משמע מהלבוש, משנה ברורה שם ס"ק כ"ג.

חידוד ה'

איך יתכן, כמה אופנים, שאדם חייב לשמוע שופר בראש השנה שני פעמים?

מקורות לתשובה - משנה ברורה סימן תקפ"ז סק"ח. ספר בחקותיך אשתעשע מהרה"ג ר' אברהם אייזנבאך שליט"א - בית שמש, בשם ספר פרפראות לחכמה.

חידוד ד'

איך יתכן, דאף להפוסקים שסוברים דמצוות תק"ש הוא גם בתקיעה ולא רק בשמיעה, לא אמרינן במצוות תק"ש - דמצוה בו יותר מבשלוחו, אלא מצוה בשלוחו ולא בו, ואם

חידוד ב'

איך יתכן, כמה אופנים, אדם שומע בר"ה מאדם אחר 'בר חיובא' שמברך ברכה, ואסור לו לענות אמן אחריו?

מקורות לתשובה - רמ"א או"ח סימן תקפ"א סעיף א' ופסקי תשובות שם ובספר המועדים כהלכתם סימן

סיפורי הפלאות

סיפורים נפלאים ומחזקים בעניני הפלאות

מקאמרנא בליל א' דר"ה חלום ארוך, וראה שיש עלי דנים, ואח"כ ראה שהוא הולך בשערות על הראש, ואמר - שבוודאי אלו השערות מורין על דינים קשים רח"ל. ואעפ"כ מסר נפשו ביום להתפלל בשמחה גדולה. וכשהגביהו את הס"ת ראה הפסוק 'וראיתך אתה ונאספת אל עמך', ולא השיגח כלל על זה, והתפלל תפילת מוסף באור צח. ובליל שני של ר"ה חלם חלום אחר - שנתגלה הכתר עליון ברחמי ונמתקו הדינים, והרב בית יוסף היה מליץ בעדי, ונשאר עלי רק גזירה של גניבה [שיגנבו ממני], וגם זה נמתק ונגנב רק סכין וכף כסף.

הואיל וקלע אל האמת, סימנא מילתא שעתיד הוא להיות גבור רבה. [ואפש"ל - דהיות ואחד מעיקרי העבודה בר"ה בכלל ובתק"ש בפרט, לחזק את האחדות ולא לדבר רע על שום יהודי כמובא בספה"ק, מובן הקשר בין תק"ש לכרפס, דגם בכרפס נרמז ענין זה כפי שאמרו צדיקים דכרפ"ס הוא ר"ת כ"ל ר"אשון פ"ה ס'תום].

בזכות מה נמתק החלום הנורא של הרה"ק מקאמרנא זיע"א בר"ה

בספר עבודת הצדיקים (ר"ה, עמ' קכ"ד) מובא סיפור נפלא - פעם אחת חלם הרה"ק מהרי"א

הנכר של הרבי אמר לפני תק"ש - הנה הסבא הולך לאכול כרפס

בספר י"ג אורות (ח"א דף שכ"ג) מובא סיפור נפלא - בהיות הגה"ק מקאלאשיץ כבן שלש שנים, ראה את זקינו הקדוש משינאווע לובש קיטל לתקיעת שופר, קרא ואמר לאמו: הנה הסבא הולך לאכול כרפס, כששמע הגה"ק משינאווע את הערתו, נענה ואמר: היטב אשר דיבר חנה'לע [שמו של הנכד היה חנא], כי על פי הסוד היינו טעמא דשופר, היינו טעמא דכרפס, והגם שחנה'לע לא כוון לזה, מכל מקום

לתרומות:

בנק פאגי, סניף 186, מס' השבון - 931055, ע"ש דוד נתנאל שוורץ, או בפלאפון - 052-715-6981

קחו חלק בהפצת "מתיקות התורה" ברחבי תכל ע"י גליונות "פלאי התורה" וכך תזכו שהתורה תהא הפרקליט שלכם ביום הדין.

פרקליט ליום הדין:
התורה הקדושה

פרפראות הפלאות

פרפראות נפלאות מגאוני וצדיקי הדורות בעניני הפלאות

ההזדמנות המיוחדת, ויקבל ע"ע לקראת ר"ה - ללמוד כל יום שני הלכות בספר "חפץ חיים" כפי שהורו גדולי הדורות. ובצוואה הקדושה של כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז זיע"א כתב - ותרגלו ללמוד ספר הקדוש "חפץ חיים" ושיהא שגור על פיהם "בעל פה", ויהיה לכם זאת לחק קבוע כמו "קריאת שמע ותפילה", ללמוד על מנת לשמור ולקיים, וטוב לכם בעולם הזה ובעולם הבא עכ"ל"ק. וזה הוא עצה נפלאה כיצד נזכה לכתביה וחתומיה טובה וכדברי התפארת שלמה הנ"ל. ובספר מקרבן לתורה (ר"ה) מובא - שהחלקת יהושע מביאלא זיע"א אמר פעם לקבוצת בחורים שנכנסו אליו לביתו - צריך לבדוק באיזה פה אנו הולכים לומר "מלכות זכרונות ושופרות".

לכל ידבר על חברו, סור מרע ועשה טוב, וזהו הכנה ליום הדין להוציא משפטנו לאורה, כי אם האדם מחזיק את חברו בחזקת "צדיק", אז גם אותו יכתוב ב"ספרי צדיקים" עכ"ל"ק.

עצה נפלאה למעשה כיצד לזכות להכתב בספר החיים

סימנא מילתא הוא - שרבות עמך בית ישראל בכל קצוות תבל מתחילים בראש השנה (לפי הלוח היום) ללמוד בספר הקדוש "חפץ חיים", ולפי דברי התפארת שלמה הנ"ל - העצה נגד מחנות הסט"א הקמים נגד האדם בר"ה הוא - לא לדבר רע על שום יהודי. וזה אי אפשר רק על ידי לימוד הלכות לשה"ר ורכילות בספר 'חפץ חיים'. והחכם עיניו בראשו - יראה לנצל את

מהו "עיקר ההכנה" לראש השנה ?

כתב בספר תפארת שלמה פרשת כי תצא עה"פ כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע, וז"ל"ק - הנראה לרמז בזה על יום ראש השנה הבעל"ט אשר מחנות הסט"א הם קמים על האדם ביום הדין וכו', ועיקר ההכנה על יום הנורא להיות אחוה וריעות בין בני ישראל, כמ"ש בחצוצרות וקול שופר "הריעו" לפני המלך ד', לשון אחוה וריעות וכו', וזה הרמז בפסוק שהתחלנו - כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע - לבל ידבר ח"ו רע על חברו, ולא יראה כלל בחסרונו רק במעלות חברו, וזה שכתוב מי האיש החפץ חיים - לבקש בראש השנה כתבנו בספר החיים, נצור לשונך מרע -

פלאות הקוראים

פלאי פלאים של חידות נדירות ככל חלקי התורה - מהקוראים החשובים

לשליחת חידות לגליון - מכון "פלאי התורה", הפרטים בסוף הגליון

וכו' ע"כ. (וע"ע הליכות שלמה להגרשז"א זצ"ל תפלה פ"כ"ג הערה 157 ואמרי יצחק על הח"ח ס"א אות ז').

• חידוד ב' •

מהבה"ח יוסף שוורץ נ"ו

מבחיני ישי"ג דברי יציב - צאנז חיפה

איך יתכן, בעל שקידש אשה ולא סגי בגט כדי להתירה ?

תשובה: מדובר באופן שקידש יבמה בכסף ושטר' ואינה מקודשת רק מזרנגן, דאז צריכה גם חליצה כדי להתירה, (מסכת יבמות דף נ"ג, וברש"י ריש קידושין וברש"ש שם).

ושם האריך יותר, וכתב שזה הטעם שאומרים רק מקצת שבחו של אדם בפניו, והוא כדי שלא יגרום שתזוז דעתו וירום לבבו וכו' ע"ש. ובענין זה יש לציין ווארט נפלא מאד מהגר"ח מוולאז'ין ז"ל (ברוח חיים על מס' אבות פ"ד מ"א בסוף) - שבאמת הענין האמיתי צריך להתרחק שלא יהיה העולם נוהג בו כבוד, הואיל וכבוד זה מניעה גדולה מאד להשגת החכמה והעבודה, וכתב לבאר בזה מה שמתפללים "ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך", היינו שתהא נפשי נחשבת לכל הבריות כעפר ממש שלא ינהגו בי כבוד, ואז יכול להיות פתיחת לב בתורה

• חידוד א' •

מהרה"ג ר' יהודה מושקט שליט"א

מחור' כולל "בית יהודה" - בני ברק

איך יתכן, אדם שמשבח את חברו בפניו יותר מדאי, ועובר בזה על איסור דאורייתא לחלק מהפוסקים ?

תשובה: כתב הפלא יועץ (ערך דיבור ד"ה המספר בשבח) שהאומר לאדם שבחו בפניו באופן שיכול להיות גורם לו שיגיס דעתו במקום מצוה, עבירה היא בידו שעובר על לפני עור לא תתן מכשול, וכ"כ הפלא יועץ (בערך שח),

תשובות הפלאות

בעליו היהודי ויתן בו סימן שזה היה שייך לו.

ד. ראה מים ששוטפין ובאים לשדה חברו הרי זה גודר בפניהם, משום חיוב 'השבת אבידה' באבידת קרקע שנתרבה מהפסוק 'לכל אבידת אחיך'. 2. אם פרה רועה בין הכרמים של חברו הרי הוא מחויב להוציאה כדי שלא תפסיד את הכרמים, וגם זה בכלל מצות השבת אבידה בקרקע שברשות בעליה. 3. האיסור דאורייתא לא להזיק לאחרים נלמד מק"ו, דאם חברו נאבד לו מעצמו ממון ורכוש, יש חיוב להשיב לו את ממונו ורכושו שאבד, כ"ש שאסור להזיק את ממונו ורכושו אפילו על ידי גרמא.

בו מנכסים משועבדים ששוה יותר (משט"ח שאין בו אחריות) - לא יחזיר לשיטת ר"מ, ושט"ח שאין בו אחריות ששוה פחות - יחזיר למלוה. 2. המוצא לשונות של ארגמן, הרי אלו שלו, כיון שזה חשוב מאד והבעלים מבחינים בזה מתחילה כשנאבדים ומתייאשים מיד, ודברים זולים - שאין הבעלים מבחינים ומתייאשים מיד, לאביי לא היו יאוש וחייב להחזיר.

ג. מדובר באופן שמצא חבית יין בעיר שרובה נכרים, דהחבית עצמו מותרת לו בשימוש מיד, ואילו ביין שבתוך החבית אינו רשאי להשתמש רק אם יבוא

תשובות לחידות על פרה"ש מגליון הקודם בענין "השבת אבידה":

א. מדובר באופן שביום הראשון מצא ג' שטרי הלואה של מלוה אחד וג' לווים, ולכן פסק הרב שיחזיר למלוה, דלא מסתבר שג' שטרות נפלו מג' הלווים והתקבצו במקום אחד, ולמחרתו מצא ג' שטרי הלואה של ג' מלוים ולוה אחד, ולכן פסק הרב שיחזירו ללוה, דלא מסתבר שג' שטרות נפלו מג' המלוים והתקבצו במקום אחד.

ב. 1. המוצא שטר חוב 'שיש בו אחריות' שגובים

גליון זה נתרם ע"י ארגון 'קול דודי דופק'

שבראשות הרה"ג ר' אברהם צבי רוטמן שליט"א

וכדאי לחזק את הצבור, מפרסם הארגון כמה דברים שכדאי לשנן בפה תמיד, והעושה כן בודאי יזכה לקיים את הפסוק 'עבדו את ה' בשמחה'.

א. יש בורא ומנהיג יחיד לבריאה, אשר הוא כל יכול, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.
ב. הבורא ית"ש אוהב יאהבה רבה ואהבת עולם את עמו ישראל בכלל, ואת כל אחד ואחד מעמו ישראל בפרט.
ג. העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא, והאדם נברא בפרוודור כדי לעסוק בתורה ובמצוות, וכך העידונים.

© כל הזכויות שמורות • אין לסמוך "הלכה למעשה" מהחידות

העלון נכתב ע"י הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א - מח"ס "יד המשפט" ומג"ש בישי"ג "אהל התורה" - סאסוב ונערך ע"י מכון "פלאי התורה" לשליחת חידות / לתרומות / הערות והארות בעניני הגליון ניתן לפנות למכון:

רחוב רבי יהודה הנשיא 19/10א, אשדוד | טלפון - 052-7156-981 | פקס - 052-7156-981 | מייל - dn0527156981@gmail.com